

Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районы
Яңа Мәлкән авыл җирлегә Башкарма комитеты

«08» ноябрь 2021 ел

№ 26

**«Минзэлә муниципаль районы Яңа Мәлкән авыл җирлегендә 2021-2025
елларга кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасын кабул итү
турында»**

«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында "2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районының " Яңа Мәлкән авыл җирлегә " муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районы Яңа Мәлкән авыл җирлегә Башкарма комитеты,

КАРАР БИРӘМ:

1. Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районы Яңа Мәлкән авыл җирлегендә 2021-2025 елларга кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасын кабул итәргә (кушымта итеп бирелә).
2. Әлеге карар рәсми басылып чыгарга тиеш.
3. Әлеге карарның үтәлешен үзем контрольдә тотам.

Житәкче:

И. Нәжметдинов

***Яңа Мәлкән авыл әҗирлегендә
2021-2025 елларга
кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү
Программасы***

Программа паспорты

Минзэлэ муниципаль районы Яңа Мәлкән авыл жирлегендә 2021-2025 елларга кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү

Программаның исеме:	"Минзэлэ муниципаль районы Яңа Мәлкән авыл жирлегендә 2021-2025 елларга кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү программасы".
Программаның заказчысы:	Минзэлэ муниципаль районы Яңа Мәлкән авыл жирлеге Башкарма комитеты.
Программаның максатлары:	<ul style="list-style-type: none"> - Минзэлэ муниципаль районы Яңа Мәлкән авыл жирлегендә кече бизнесны үстерү өчен оптималь шартлар тудыру. - кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары санын арттыру - халыкны эш белән тәмин итү һәм үзмәшгульлекне үстерү.
Программаның бурычлары:	<ul style="list-style-type: none"> - кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары саны арту - өстәмә эш урыннары булдыру, кече һәм урта бизнеста эшләүчеләрнең ел саен артуы; - продукция, эшләр, хезмәт күрсәтүләрнең гомуми күләмендә кече предприятиеләр өлеше ел саен арта бара - жирлек бюджетына кече һәм урта бизнестан салым керемнәренең өлешен арттыру; - авыл хужалыгы житештерүен үстерүгә ярдәм итү - кече һәм урта эшқуарлык субъектларына ярдәм инфраструктурасын формалаштыру һәм аның эшчәнлеген тәмин итү; - кече эшқуарлыкка ярдәм итү инфраструктурасы кысаларында кече предприятиеләргә методик, мағълүмати консультация, белем бирү һәм хокукый ярдәм күрсәтү
Программа белән идарә итү	Минзэлэ муниципаль районы Яңа Мәлкән авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаны финанслау чыганақлары	<ul style="list-style-type: none"> -РФ бюджеты; - ТР бюджеты; - жирлек бюджеты; - бюджеттан тыш чыганақлар; - кече бизнес субъектларының үз акчалары, 10 мең сум күләмендә, шул исәптән еллар буенча: 1) 2021 ел-2 мең сум; 2) 2022 ел-2 мең сум;

	3) 2023 ел-2 мең сум; 4) 2024 ел-2 мең сум; 5) 2025 ел – 2 мең сум.
Программаның төп башкаруучылары	Минзэлә муниципаль районы Яңа Мәлкән авыл җирлегә Башкарма комитеты
Программаның үтәлешен контрольдә тоту	Минзэлә муниципаль районы Яңа Мәлкән авыл җирлегә Советы

Программа бүлекләре:

- 1. Минзэлә муниципаль районы Яңа Мәлкән авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышын анализлау.**
- 2. Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү.**
- 3. Программаның социаль-икътисадый нәтижәлегенә көтелгән бәя.**
- 4. Эшмәкәрлек эшчәнлегенә өстенлекле төрләр.**
- 5. Минзэлә муниципаль районы Яңа Мәлкән авыл җирлегендә 2021-2025 елларга кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасының төп чаралары**

1. Минзэлә муниципаль районы Яңа Мәлкән авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышын анализлау

Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү хужалык итүнең базар системасының аерылгысыз элементы булып тора. Базар икътисады алга киткән илләрдә кече эшкуарлык дәүләт икътисадының нигезе, хужалык үсешенә двигателе булып тора, чөнки бу теләсә кайсы җәмгыятьнең эшлекле торышының иң динамик һәм сыгылмалы формасы.

Хужалык итүнең базар системасы шартларында кече һәм урта эшкуарлыкның аерым ролен түбәндәге факторлар билгели:

үз торышын һәм лаеклы торыш дәрәжәсен мөстәкыйль тәрмин итүче һәм гражданлык җәмгыятенә тотрыкландыручы төп сәясәт көче булган урта сыйныф өлешен арттыру;

кече һәм урта эшкуарлык секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур потенциал булу, җәмгыятьтә эшсезлек дәрәжәсен һәм социаль киеренкелекне киметү;

халыкның төп массасының иҗтимагый психологиясен һәм торыш ориентирларын үзгәртү;

кече һәм урта эшкуарлыкның сыгылмалылыгы һәм житештерү структурасын тиз арада үзгәртеп кору, яңа технологияләр һәм фәнни эшләнмәләрне оператив рәвештә булдыру һәм куллану сәләте.

Шуңа бәйле рәвештә Минзәлә муниципаль районының Яңа Мәлкән авыл жирлегендә кече эшмәкәрлекне үстерү программасын эшләү һәм тормышка ашыру зарурлыгы туа.

Бүгенге көндә безнең авылда бизнесны актив үстерү өчен барлык ресурслар бар, ул Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы һәм жирле үзидарә органнарының максатчан сәясәте ярдәмендә ныгый бара.

2. Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Хәзерге вакытта Минзәлә муниципаль районының Яңа Мәлкән авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлек шактый ныклы позициядә булса да, кайбер проблемалар һаман хәл ителмәгән булып кала бирә.

Авылда кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлеген тоткарлаучы факторлар булып тора:

-инвестицион ресурслардан файдалану кыенлаша, кредит ресурсларының һәркем файдалана алырлык булуы фондыда үз финанс чараларың житмәве;

-гамәлдәге законнардагы үзгәрешләр турында Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына мәгълүмат житкермәү, административ киртәләр һәм эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырганда хакимият органнарының төгәл регламентлары булмау;;

Эшкуарлык эшчәнлегенә субъектлары тарафыннан карарлар кабул итүне һәм гамәлгә ашыруны таләп итүче проблемалар булып тора:

-кече эшмәкәрлек субъектларының югары социаль җаваплылыгы (ялланган хезмәткәрләр белән хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштермәү, хезмәткә түләү фондын киметү һәм аны "конверт" формасында түләү, мәжбүри пенсия иминияте һәм социаль иминиятләштерү турындагы законнарны үтәмәү);

Авылда кече һәм урта эшкуарлыкны алга таба да үстерү, мәгълүмати, мәгариф, консультация, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм күрсәтү, эшлекле контактларны һәм кооперацияне җайга салу, шулай ук эшкуарларда күмәк ихтыяж туарга мөмкин булган башка аспектларда ярдәм күрсәтү юлы белән аның үсеше өчен уңайлы шартлар тудыру буенча максатчан эш нигезендә генә мөмкин. Программа билгеләнгән максатларга ирешү өчен жирле хакимият органнарының, шулай ук дәүләткә булмаган оешмаларның көчләрен берләштерергә һәм оптимальләштерергә мөмкинлек бирәчәк.

3. Программаның социаль-икътисадый нәтижәлегенә көтелгән бәя

Программа Минзэлэ муниципаль районының Яңа Мәлкән авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны алга таба үстерү өчен уңай шартлар тудыруга юнәлдерелгән чаралар комплексын үз эченә ала.

Программаны үтәү ярдәм итәчәк:

- районда икътисадый һәм социаль стабиллекнең иң мөһим элементларыннан берсе буларак кече эшкуарлыкның барлыкка килүе һәм тотрыклы эшчәнлеген стимуллаштыручы уңай икътисадый мохит формалаштыру;

- кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү темпларын арттыру, кече предприятиеләрне икътисадый яктан ныгыту һәм эшчәнлек өлкәләрен киңәйтү;

- жирлек бюджетына салым һәм салым булмаган керемнәрнең артуы;

- эш белән тәэмин итүнең өстәмә мөмкинлекләре барлыкка килү, кече эшмәкәрлектә эшләүче хезмәткәрләрнең хезмәт хакын арттыру;

- товар базарын конкурентлыкка сәләтле продукция һәм жирле производство хезмәтләре белән тәэмин итү;

- кече һәм урта эшмәкәрлекнең социаль җаваплылыгын арттыру.

4. Эшмәкәрлек эшчәнлегенә өстенлекле төрләр.

Район халкының тормыш-көнкүрешен яхшыртуга юнәлдерелгән тотрыклы икътисади үсешне тәэмин итү максатынан, эшмәкәрлек эшчәнлегенә өстенлекле төрләр билгеләнә:

- авыл хужалыгы продукциясе житештерү;

- халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү;

- транспорт һәм элемент өлкәсе;

- төзелеш;

- социаль хезмәт күрсәтү өлкәсе.

5. Минзэлэ муниципаль районы Яңа Мэлкән авыл жирлегендә 2021-2025 елларга кече һәм урта эшкуарлык үсеш программасының төп чаралары

№ т/ б	Чаралар исемлеге	Нәтижә	Финанслау чыганагы	Срок вақыты
1	2	3	4	5
<p>1. Кече һәм урта эшкуарлыкны нәтижәле үстерү өчен хокукий базаны камилләштерү һәм административ киртэләрне киметү</p> <p>2.</p>				
1	Эшкуарлык өлкәсендә норматив-хокукий базаны булдыру	Кече эшкуарлыкка ярдәм итү буенча нәтижәле оештыру һәм башка чаралар үткөрү	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар
2	Кече эшмәкәрлек үсешенә комачаулаучы административ киртэләрне бетерү. Контроль-рөхсәт практикасын оптимальләштерү юлы белән дәүләт, кулланучылар һәм эшмәкәрләрнең мәнфәгатьләрен яраштыруны тәмин итү	Соратып алына торган документларның тулы исемлеген һәм аларны һәр этапта карап тикшерүнең төгәл срокларын күрсәтеп, хезмәтләр эшчәнлегенең төгәл, үтә күренмәле регламентын төзү, шул исәптән: жир кишәрлекләрен милеккә (арендага) рәсмиләштерү, төзелеш һәм реконструкция өчен проект документларын карау, элмә такталар һәм реклама мәгълүматларына рөхсәтләр рәсмиләштерү, биналарны торак булмаган һәм киресенчә күчерү,	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар.

		биналарны яңадан планлаштыруга рөхсәтләр рәсмиләштерү һ. б.		
3	Коррупциягә каршы тору чараларын камилләштерү турында тәкъдимнәр әзерләү	Гомумиләштерү һәм тарату коррупциягә каршы тәртипнең уңай тәҗрибәсе. Коррупция фактлары буенча эшқуарларга каршы торуны арттыру, бизнесны алып баруның этик дәрәжәсен күтәрү, кече эшмәкәрлек субъектларының хокукларын һәм мәнфәгатләрән яклау	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар
2. Эшқуарлыкның инновацион үсеше (инфраструктураны үстерү, инновацион потенциалны гамәлгә ашыру, яшьләрне инновацион процесска жәлеп итү)				
1	Яшьләрне эшқуарлыкка жәлеп итүгә ярдәм итә торган чаралар комплексын уздыру, шул исәптән укыту, мәгълүмати тәэмин итү, конкурслар һәм ярышлар, ярминкәләр, конференцияләр, бизнес-фестивальләр һ. б.	Яшьләрне эшмәкәрлек эшчәнлегенә жәлеп итү. Яшь белгечләрне эшкә урнаштыру мәсьәләсен өлешчә хәл итү	Жирлек бюджеты акчалары	2021-2025 еллар.
2.	Крестьян (фермер) хужалыкларын һәм авыл хужалыгы производствосында башка милек рәвешләрән булдыруга һәм үстерүгә ярдәм итү.	Авыл хужалыгында кече һәм урта эшқуарлыкны тотрыклы үстерүгә ярдәм итү	РФ, ТР бюджеты	2021-2025 еллар.

3.	Шәхси ярдәмче хужалыклар, КФХлар һәм башка авыл хужалыгы товарлары житештерүчеләр тарафыннан житештерелә торган әзерләү продукциясе эшчәнлеген үстерү.	Авыл хужалыгында кече һәм урта эшкуарлыкны тотрыклы үстерүгә ярдәм итү	ТР бюджеты	2021-2025 еллар
3. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына финанс-кредит һәм мөлкәт ярдәме күрсәтү				
1	Минзәлә муниципаль районында кече эшмәкәрлек субъектларына дәүләт ярдәме кысаларында чараларны тормышка ашыруда федераль һәм республика дәүләт хакимияте структураларына ярдәм итү.	Эшкуарлыкны үстерүгә юнәлдерелгән федераль һәм республика программаларында катнашучы кече эшкуарлык субъектлары санын арттыру	ТР бюджеты	2021-2025 еллар
2	Микрокредитлаштыру институтларын үстерү (кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла торган программалар нигезендә)	Өстәмә эш урыннары булдыруга юнәлдерелгән кече эшмәкәрлек субъектларының социаль әһәмиятле инвестицион проектларына конкурс нигезендә ташламалы кредит биру .	ТР бюджеты	2021-2025 еллар
3	Кече эшкуарлык субъектларына инвестицион проектларны гамәлгә ашыру өчен инвесторлар эзләүдә ярдәм итү	Кече эшкуарлык субъектларының потенциал инвесторлар белән хезмәттәшлеген оештыру, кече эшкуарлык субъектларының инвестицион проектларын гамәлгә ашыру өчен банк финансларын һәм шәхси капиталын жәлеп итү	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар
4	Минзәлә муниципаль районында Мөлкән авыл җирлегендә икътисадның өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатларында кече эшмәкәрлек субъектларына жир кишәрлекләре, торак булмаган биналар	Шәһәр икътисадның өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатларында кече һәм урта предприятиеләрне жир кишәрлекләре, торак булмаган сәүдә һәм житештерү биналары белән тәэмин	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар

	белән тәэмин итүдә ярдәм итү	итү, районда үткәрелә торган тендерлар, аукционнар турында эшмәкәрләрнең хәбәрдарлыгын арттыру максатларында кече һәм урта предприятиеләрне жир кишәрлекләре, торак булмаган сәүдә һәм житештерү биналары белән тәэмин итү		
5	Милли һәм мәдәни үзенчәлекләрдә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерүгә ярдәм итү	Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм итү	Жирлек һәм район бюджеты акчалары	2021-2025 еллар
4. Кече һәм урта эшкуарлыкка мәгълүмати-консультацион ярдәм күрсәтү				
1	Районда кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм һәм аны үстерү өлкәсендә үткәрелә торган чараларны мәгълүмати яктан тәэмин итү.	Кече һәм урта бизнес вәкилләренен алдынгы эш тәҗрибәсен системалаштыру һәм тарату. Кече эшмәкәрлек субъектларын Минзәлә муниципаль районы Яңа Мәлкән авыл жирлегә башкарма комитеты үткәргән конкурсларда, күргәзмәләрдә, башка чараларда катнашуга жәлеп итү	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар
2	Кече эшкуарлык субъектлары, жирле үзидарә органнары катнашында «түгәрәк өстәлләр», семинарлар, конференцияләр үткәргү; эшкуарлык эшчәнлеген алып бару мәсьәләләре буенча эшкуарларга адреслы юридик ярдәм күрсәтү	Кече эшкуарлык субъектларының һәм жирле үзидарә органнарының үзара хезмәттәшлеген жайга салу, эшкуарлыкны үстерүнең актуаль мәсьәләләрен яктырту, аларны хәл итү турында уртак тәкъдимнәр һәм рекомендацияләр эшләү, эшкуарларның контрольлек итүче,	Жирлек бюджеты акчалары	2021-2025 еллар

		күзэтчелек һәм хокук саклау органнары эшчәнлеге турында мәгълүматлылыгын арттыру		
5. Эшқуарның уңай имиджын һәм кече һәм урта эшқуарлык турында уңай жәмәгәтьчелек фикерен формалаштыру				
1	Кече эшқуарлык субъектларын күргәзмәләрдә, ярминкәләрдә, конкурсларда катнашуга жәлеп итү.	Эшмәкәрлекне үстерүгә ярдәм итү, эшқуарлык эшчәнлегенә иң яхшы субъектлары эшенә алдынгы тәжрибәсен тарату, Минзәлә шәһәр жирлегенә социаль-иқътисадый үсешендә кече һәм урта бизнесның ролен һәм әһәмиятен пропагандалау	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар